«Бозор ва унга боғлиқ масалалар» (тожик тилида)

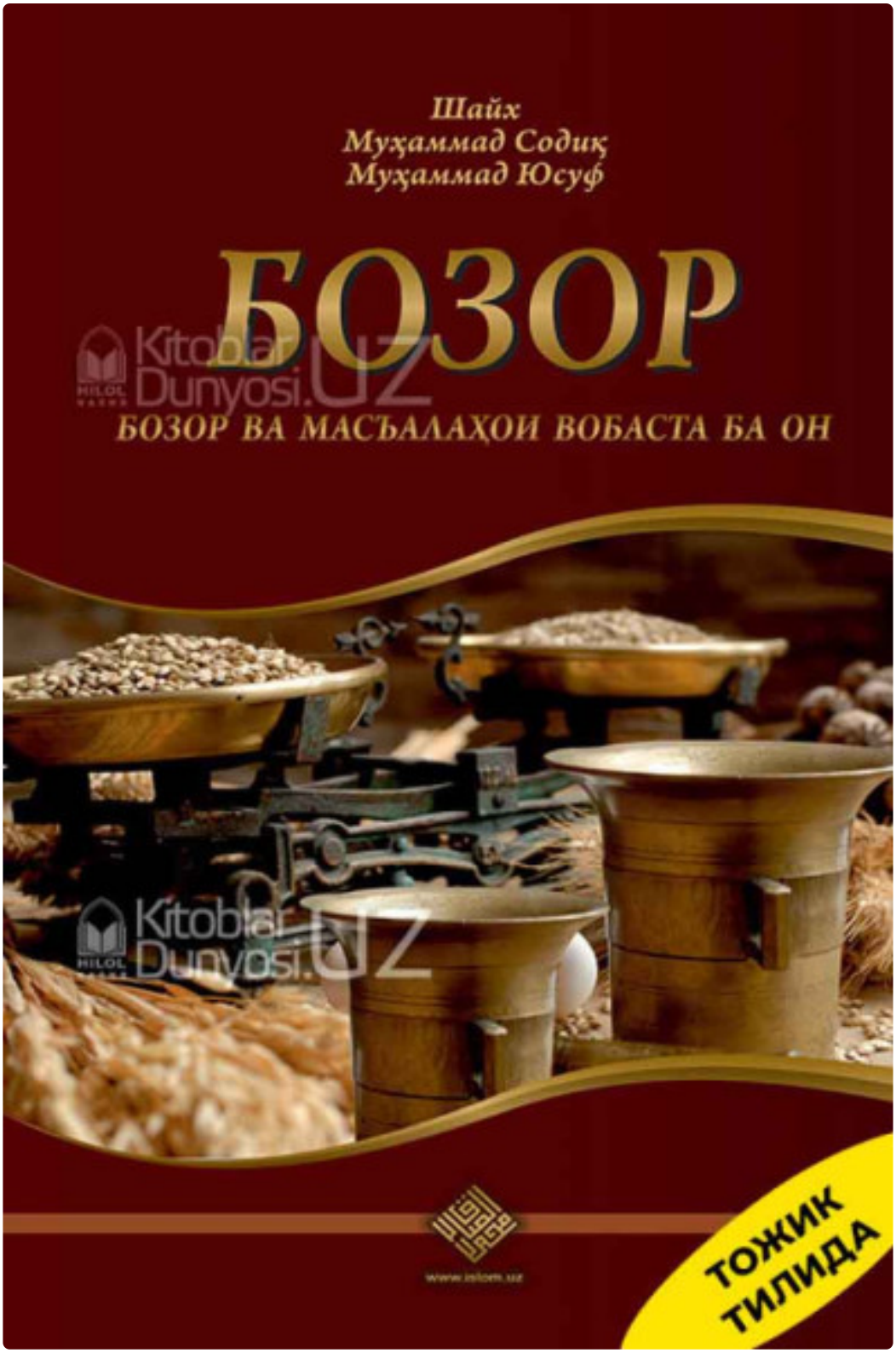

15:54 / 19.10.2023 4114

«Бозор ва унга боғлиқ масалалар»

БИСМИЛЛАҲИР РОҲМАНИР РОҲИЙМ

Бандаларига молиявий муомалаларни ҳалол йўллар билан амалга оширишни ва ҳаром йўллардан четланишни амр қилган Аллоҳ таолога битмас-туганмас ҳамду санолар бўлсин!
Умматларига молиявий муомалаларни батафсил тушунтириб, уларни қандай амалга оширишни кўрсатиб берган маҳбуб Пайғамбаримиз Муҳаммад Мустафога мукаммал ва батамом салавотлар ва дурудлар бўлсин!

Қадимги фуқаҳоларимиз ушбу «Бозор ва унга боғлиқ масалалар» деб атаётган китобимизда келадиган масалаларга оид бобни «Китобул байъи» – «Савдо китоби» деб аташган.
Ҳар бир инсон турмуш тақозоси ила ҳаётида доимий равишда молиявий муомалаларга дуч келади ва бу муомалаларда иштирок этади. Айни шу муомалалар одамларнинг кўп вақтини ва фаолиятини ўз ичига олади.

Молиявий муомалалар тартибга солинмаса, уларнинг қоидалари бўлмаса, кишилар орасида келишмовчиликлар кўпайиши аниқ. Шунинг учун ҳам Аллоҳ таоло бу ишни Ўз зиммасига олган ва умумий таълимотларни баён қилиб берган. Сўнгра Пайғамбаримиз алайҳиссалом орқали бу ишларнинг тафсилотини йўлга қўйган. Шу тариқа савдо сотиққа оид исломий ҳукмлар мусулмонлар ҳаётига татбиқ қилинган. Исломдан олдинги даврдаги бу борада шаклланган нотўғри ҳукмлар бирин-кетин бекор бўла бошлаган. Кейинчалик фуқаҳоларимиз ушбу мавзуда келган оят ва ҳадислардан чиқадиган ҳукмларни тартибга солиб, ижтиҳод даражасига етмаган мусулмонлар учун уларга ёрдам тариқасида осонлаштириб, тушунтириб беришган.

Ҳозирги кунимизда одамлар орасида молиявий муомалаларда турли келишмовчиликлар, уруш-жанжаллар ва маҳкамабозликлар чиқаётгани ҳеч кимга сир эмас. Бу каби нохуш ҳолатларни камайтириш учун нима қилиш лозим? Бизнингча, шариатимизда кўрсатилган таълимотларни яхшилаб ўрганиб, уларга амал қилиш зарур.

Муаллиф: Шайх Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф
Нашриёт: «Hilol-Nashr» нашриёт-матбааси
Сана: 2023 йил

Ҳажми: 120 бет
ISBN: 978-9943-9427-1-4
Ўлчами: 84×108 1/32
Муқова: юмшоқ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмитанинг 18.01.2023 санадаги 03-07/308-сонли тавсияси ила чоп этилган.

Мундарича:

Ёфтани ризқи ҳалол

Даст задан ба ҳаром иҷозат дода намешавад

Тиҷорат ва одоби он

Омӯхтани илми савдо ҳатмӣ мебошад

Дурӯғ гуфтан дар савдо ҳаром аст

Қасами дурӯғ хӯрдан

аз гуноҳони бузург аст

Ростгӯй дар савдо – шарафи

ҳар ду дунё аст.

Дар савдо фиребгарӣ ҳаром аст

Эҳтикор (монополия) ҳаром аст

Рибо ҳаром аст

Пеши роҳи савдоро гирифтан ҳаром аст

Ба болои савдои каси дигар

савдо кардан ҳаром аст

Савдои чизҳои ҳаром ҳаром аст

Нияти нек ва зикри Аллоҳ

Саҳархезӣ фазилат аст

Савдогар бояд шахси бомаданият бошад

Савдогар дилвасеъ мешавад

Нархро аз ҳад зиёд боло набаровардан

Аз чизҳои шубҳанок дур будан

Доимо хайру эҳсон кардан

Закотро дар вақташ адо кардан

Ба харидори золим ёрдам надодан

Бо харидор муомилаи зебо кардан

Кор нафармудани пулҳои қалбакӣ

Ба харидори дудилашуда ёрӣ расонидан

Тиҷорати шабакавӣ (сетевой маркетинг)

Фатвои кумитаи таҳқиқоти илмӣ

ва фатво таҳти рақами 22936:

Савдои таваррӯқ

Ҳукми савдои таваррӯқ

Савдои тақсит

Низоми савдои тақсит

Шартнома

Асоси шартнома

Шартҳои мувофиқа

Дар бораи ширкатҳо

Ширкати музораба

Ивази асъор (хариду фурӯши асъор)

Фатвои Академияи фиқҳи исломӣ

Хариду фурӯши воҳидҳои пулӣ

Савдои пешакӣ додани маблағ

Шартҳои савдои салам

Маълумотҳои иловагӣ

Адабиётҳои истифодашуда